

Äänestysalueiden vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen vuoden 2024 europarlamenttivaaleja varten

Kaupunginhallitus 25.03.2024 § 94
54/00.00.00/2024

Valmistelija Hallintopäällikkö Kirsi Sainio-Lehtimäki, puh. 044 7373 373

Europarlamenttivaalien vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 29.5.–4.6.2024 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 29.5.-1.6.2024 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin).

Vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa Ulvilassa on neljä (4) äänestysaluetta, joihin tulee asettaa vaalilautakunta. Äänestysalueet ovat Vanhakylä, Harjunpää, Friitala ja Kullaa.

Laitoksissa tapahtuvaa ennakkoäänestystä varten Ulvilassa on edellisissä vaaleissa asetettu yksi vaalitoimikunta.

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyväksyttävä ajoissa ennen vaaleja asetettava:

1. kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme
2. laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Vaalilautakuntien jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen.

Vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Vaalilain 15.2 §:n mukaan sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa (vuoden 2023) ehdokkaita asettaneita puoluekisteriin merkittyjä puolueita. Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Jäsenten ja varajäsenten poliittista edustavuutta tarkastellaan erikseen, näin tehdään myös tasa-arvolain soveltamisessa. Sekä varsinaisissa jäsenissä, että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Vaalilain 16.1 §:n mukaan vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä. Oikeusministeriön mukaan on kuitenkin hyvä varautua siihen, että vaalipäivän äänestys toimitetaan kaikkien viiden jäsenen ja vähintään yhden varajäsenen läsnä ollessa. Vaalilautakunta nimeää vaalipäivän äänestystä varten yhden tai useamman vaaliavustajan. Vaaliavustajasta säädetään tarkemmin vaalilain 73 §:ssä. Äänestyslippujen laskemista ja järjestämistä varten vaalilautakunta voi ottaa avukseen laskentahenkilökuntaa.

Vuoden 2024 europarlamenttivaalissa keskeiset kelpoisuus- ja esteellisyysäännökset ovat seuraavat:

Vaalilautakunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15.2 §:n sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva europarlamenttivaalien ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73.2 §:ssä tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Vaalilautakunnan jäsenellä ja varajäsenellä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Vaalitoimikunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä eivät voi olla vaalien ehdokas, hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa.

Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15.2 §:n momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia

henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Vaalitoimikunnan jäsenellä ja varajäsenellä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle. Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten yhteystiedot tulee ilmoittaa kaupunginvirastolle.

Koronavirustilanteella ei ollut käytännön vaikutuksia vuoden 2024 presidentinvaaliin. Oikeusministeriö kuitenkin edelleen seuraa epidemiatilannetta yhteistyössä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa ja ohjeistaa kuntia erikseen, mikäli tarvetta ilmenee.

Ulvilan kaupunginhallitus on pyytänyt kuulutuksella Satakunnan vaalipiirissä edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puoluekisteriin merkittyjä puolueita, joilla ei ole edustajaa Ulvilan valtuustossa, esittämään 19.3.2024 mennessä oman ehdokkaansa joko vaalilautakuntaan tai vaalitoimikuntaan osoitteeseen kirjaamo@ulvila.fi. Äänestysalueiden vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen vuoden 2024 europarlamenttivaaleja varten -kuulutus on julkaistu Ulvilan kaupungin yleisessä tietoverkossa ja virallisella ilmoitustaululla torstaina 29.2.2024 ja on pidetty yleisesti nähtävänä 14 vuorokauden ajan ja julkaistu Ulvilan Seutu -lehdessä 29.2.2024. Kuulutus on oheismateriaalina.

Vihreä liitto r.p. on määräaikana päättänyt esittää vuoden 2024 europarlamenttivaalien vaalilautakuntaan Ulvilasta Merja Branderia ja vaalitoimikuntaan Ulvilasta Sakari Aaltoa. Määräaikana ei tullut muita esityksiä.

Valtuustoryhmien puheenjohtajista koostuva ryhmä on valmistellut vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan kokoonpanoa huomioon ottaen jäsenten poliittisen edustavuuden lisäksi tasa-arvolain soveltamisen edellä kuvatun mukaisesti.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan kokoonpano vuoden 2024 presidentinvaalissa on oheismateriaalina.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Löfbacka Mikko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää asettaa vuoden 2024 europarlamenttivaaleja varten:

- Vanhakylän äänestysalueen vaalilautakunnan ja nimetä siihen

puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme jäsentä sekä viisi varajäsentä, jotka asetetaan siihen järjestykseen, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan

- Harjunpään äänestysalueen vaalilautakunnan ja nimetä siihen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme jäsentä sekä viisi varajäsentä, jotka asetetaan siihen järjestykseen, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan

- Friitalan äänestysalueen vaalilautakunnan ja nimetä siihen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme jäsentä sekä viisi varajäsentä, jotka asetetaan siihen järjestykseen, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan

- Kullaan äänestysalueen vaalilautakunnan ja nimetä siihen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme jäsentä sekä viisi varajäsentä, jotka asetetaan siihen järjestykseen, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan

- Laitoksissa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten vaalitoimikunnan ja nimetä siihen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja yhden jäsenen sekä kolme varajäsentä siihen järjestykseen, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan.

Käsittely

Keskustelun aikana Jarkko Viljanen teki seuraavan muutosehdotuksen: jätetään asia pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.